

▶ AZ OPEN DAYS UNIVERSITY

MESTERKURZUS A KOHÉZIÓS POLITIKA HOSSZÚ TÁVÚ JÖVŐJÉRŐL

Az OPEN DAYS University fontos része a régiók és városok 11. európai hetének, amelyre októberben fog sor kerülni. Célja, hogy segítsen beépíteni a regionális és városfejlesztési kutatások új eredményeit a gondolkodásunkba.

Az OPEN DAYS University jegyében a műhelyfoglalkozások sorát rendezik meg, amelyek lehetőséget nyújtanak a tudósoknak, a gyakorlati szakemberek, az EU tisztviselőinek és más résztvevőknek az eszmecsere, valamint a regionális és területfejlesztés területén jelentkező új tudományos gondolatok vizsgálatára.

Az EU kohéziós politikájának és a kapcsolódó politikai területeknek számos ismert tudóst és kutatóját hívták meg, hogy előadást tartson, és részt vegyen a vezetett fórumokon, amelyek a 2013. évi OPEN DAYS harmadik tematikus prioritására koncentrálnak: ennek neve „Kihívások és megoldások”.

„A tudomány világának jelentős szerepe van a regionális politika fejlesztési folyamatában, különösképpen a területek jobb megértéséből, erősségeik és államigazgatási sajátosságaik felismeréséből eredően” – vélekedett Eduarda Marques da Costa, a Lisszaboni Egyetem tanára. „A tudomány elősegíti az átfogó koncepcionális és módszertani vitákat, amelyek szerves részét alkotják a politikai célok kialakításának és megvalósításának. A tudósok alkalmazott kutatási módszereket dolgoznak ki a hatásvizsgálat és egyéb ex-ante értékelési vizsgálatok területén, és részt vesznek a 2014-2020 közötti időszakot érintő specifikus tematikus átalakítások kutatásában is.”

Mesterkurzus

Az OPEN DAYS University történetében első alkalommal egy mesterkurzus előkészületei zajlanak, a Regional Studies Association nevű, a regionális kutatásokkal foglalkozó szervezettel közösen. A mesterkurzus keretében különféle szemináriumokon fog részt venni 77, a regionális és városfejlesztési politika területével foglalkozó PhD-hallgató, illetve pályakezdő kutató. A résztvevők uniós tagállamokból és már országokból érkeznek.

A mesterkurzus első foglalkozása az EU kohéziós politikájának 2014-2020 közötti alakulására fog koncentrálni. A címe „Az EU kohéziós politikája: gazdasági összefüggések, közigazgatási kihívások és kilátások” lesz, felidézi a múltat, valamint a mostani reformokhoz vezető érvrendszert és összefüggéseket.

Az intervenciókkal kapcsolatban megvizsgálják a globális szinten zajló gazdasági és társadalmi változások politikai hatását, és megvitatják a következő témákat:

- ▶ Hol jelentkeznek az új lehetőségek a változó globális gazdaságban? Vannak új térbeli koncentrációs erők?
- ▶ Mi a különféle kormányzati és közigazgatási szintek szerepe a gazdasági élénkülés elérésében és az Európa 2020 stratégia megvalósulásában?
- ▶ Mi változott 2008 óta a terület, a tér és a politika területén, és mit jelent ez az EU kohéziós politikája szempontjából?

A mesterkurzus díszvendége lesz Eduarda Marques da Costa, a Lisszaboni Egyetem tanára, John Bachtler, a skóciai Strathclyde-i Egyetem Európai Politikai Kutatóközpontjának tanára, valamint Phil McCann, a hollandiai Groningeni Egyetem tanára.

▶ TOVÁBBI INFORMÁCIÓ

http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/od2013/od_university.cfm

Eduarda Marques da Costa, a Lisszaboni Egyetem Földrajzi és Területi Tervezési intézetének professzora

Az elmúlt évtizedek folyamán az európai regionális politikának döntő szerepe volt a kohézió és a fejlődés előmozdításában egy egyre bővülő területen. A szakpolitikáknak a különböző országokban és régiókban megfigyelhető relevanciája és hatékonysága rávilágít arra, hogy milyen fontos a strukturált diagnózis és az integratív területi szemléletmód, amelyek az EU tájékozódásában is szempontként szerepelnek.

A kihívások napjainkban lényegileg mások. Rugalmas, többszintű és többdimenziós szemléletmódot követelnek meg. Ha például a ritkán lakott területeket vesszük szemügyre, észrevehetjük, hogy a problémák nem sokat változtak (köztük az elöregedés, illetve a közösségi szolgáltatások jelentős szerepe a foglalkoztatás és a konvergencia előmozdításában). A regionális fejlesztési elméletek és a regionális konvergenciapolitikák azonban változtak a területi szemléletmóddal összhangban, és választ keresnek az új kihívásokra és paradigmákra.

Ugyanez a logika a városias területekre is érvényes: bizonyos alapvető gyenge pontok továbbra is problémát képeznek, sőt akár súlyosbodhattak kis, a földhasználattal kapcsolatos kényszerek és a környezetvédelmi ellentmondások miatt. Ezeknek a problémáknak a jelentősége most még égetőbb a megnövekedett városokban, ha figyelembe vesszük a klímaváltozást, illetve az energia és a természeti erőforrások területén jelentkező új kihívásokat.

A 2020 utáni jövő regionális politikája is intenzív globális kihívásokkal szembesül, amelyek jelentős hatással lesznek a városokra és a kevésbé urbanizált területekre, és érintik az európai régiók társadalmi kohézióját. Ebben az összefüggésben a tudományos életnek le kell szűkítenie a kapcsolatát a politikaalkotási folyamattal, és nagyobb súlyt kell fektetnie az elméleti és módszertani vitákra az európai szakpolitikák területspecifikusságának javítása érdekében.

Henrik Halkier, a dániai Aalborgi Egyetem regionális és turisztikai tanszékének professzora

A politikaalkotás útfüggő jellegéből adódóan nyilvánvalóak a kockázatai annak, hogy ugyanazokat az intézkedéseket alkalmazzák az Európai Unió eltérő régióra, különös tekintettel azokra az EU-programokra, amelyeknek a dolgok természeténél fogva egy egységes szabályrendszernek kell megfelelniük. Ha a tudósok bemutatják a fejlesztési problémák helyfüggő jellegét, jelentős mértékben hozzájárulhatnak ahhoz, hogy a politikai beavatkozások relevánsabbak, hatásosabbak és hatékonyabbak legyenek.

Több jó okból kifolyólag nagyobb figyelmet kap a politikai beavatkozások hatásának növelése, monitorozás és értékelés formájában. Ezeket az erőfeszítéseket korlátozza a fejlesztési folyamatok oksági összefüggéseinek elméleti kidolgozatlanlansága, és a politikaalkotók számára rendelkezésre álló adatok szűkössége. A tudomány azzal segíthet, hogy alaposabb elméleti magyarázatot ad a fejlesztési folyamatokra, és új módszereket dolgoz ki az állami intervenciók hatásának felmérésére.

A következő két alapproblémát figyelembe kell venni az európai regionális politika 2020 utáni, hosszú távú tervezésében:

- ▶ Az innováción belül egyre nagyobb jelentőségre tesz szert a különféle típusú ismeretek kombinálása, valamint a különféle társadalmi gyakorlatoknak a meglévő határokon átívelő egyesítése. A hagyományos kutatási-fejlesztési, laboratóriumi jellegű tevékenységeknek is megmarad természetesen a jelentőségük, de a szervezeteken belüli és azokat átfogó innováció átfogóbb problémáira is választ kell keresni, tekintettel a magáncégek és az állami intézmények szolgáltatásaira, valamint az elmaradott régiókra és területekre.
- ▶ El kell fogadni a cégek és a közintézmények régió kívüli kapcsolatainak jelentőségét, hogy a helyi cégek ahhoz kaphassanak támogatást, hogy a szakterület legjobb tudományos intézményével működjenek együtt, függetlenül attól, hogy az a saját régiójukban, országukban vagy földrészükön található-e.